

's-Hertogenbosch, 11 maart 2026

Concept: Initiatiefvoorstel gebiedsverbod fatbikes

Inleiding

Eind 2025 heeft de gemeenteraad de motie "Aanpak fatbikers hoogste tijd" aangenomen. Hierin wordt aangedrongen op betere handhaving op verkeersonveilig en overlastgevend gedrag van fatbikebestuurders. Inmiddels is gebleken dat handhaving alleen niet genoeg is. Het staande houden en controleren van overlastgevende fatbikes is tijdrovend. Daarnaast is het als handhaver vaak ingewikkeld om daadwerkelijk overlastgevend gedrag te constateren, omdat dit op heterdaad moet gebeuren. In aanvulling op handhaving is het daarom wenselijk om op de plekken en tijden dat fatbikes de meeste overlast veroorzaken een gebiedsverbod voor fatbikes in te stellen

Mogelijkheden voor het instellen van een gebiedsverbod voor fatbikes

Op grond van de wegenverkeerswet is het mogelijk om gebieden gesloten te verklaren voor bepaalde voertuigen. Het is echter daarbij alleen mogelijk om voertuigtypen te gebruiken die in/of krachtens de wegenverkeerswet als apart type gedefinieerd zijn. Fatbikes zijn geen apart voertuigtype en op grond van de wegenverkeerswet is het dus niet mogelijk om een gebied gesloten te verklaren voor fatbikes. Het is echter ook mogelijk om in de APV regels op te nemen ten opzichte van (fiets)verkeer. De regels mogen dan echter niet primair tot doel hebben om de verkeersveiligheid te regelen. Daarvoor is immers de Wegenverkeerswet het wettelijk kader. Voor opname in de APV is dus een ander doel noodzakelijk, zoals het voorkomen van hinder en overlast. Van belang is dan ook of je met het instrumentarium van de Wegenverkeerswet hetzelfde doel kan bereiken als met de APV.

Voor de wegenverkeerswet zijn fatbikes fietsen met trapondersteuning, waar momenteel geen leeftijdsgrens, helm, kenteken of rijbewijsplicht voor geldt. Er geldt net als voor alle elektrische fietsen voor fatbikes trapondersteuning tot maximaal 25 km/u en een maximumvermogen van 250 watt. Als fatbikes hier niet aan voldoen, mogen ze geen gebruik maken van de openbare weg. Handhaving op deze kenmerken vraagt echter om een intensieve vorm van handhaving. Ook zijn handhavingscontroles via softwarematige aanpassingen op de fatbike door bestuurders eenvoudig te omzeilen. In de praktijk betekent dit dat veel fatbikes opgevoerd zijn of anderszins niet aan de regels voldoen en door hun gewicht en snelheid meer op snorfietsen dan op fietsen lijken. Dit levert zeker in situaties waar voetgangers en fietsverkeer samenkomen veel hinder en overlast op.

Uit artikel 2a van de Wegenverkeerswet 1994 volgt dat gemeenten hun bevoegdheid behouden om bij verordening regels te kunnen vaststellen ten aanzien van een onderwerp waarin de Wegenverkeerswet voorziet, voor zover die regels niet in strijd zijn met de bij of krachtens de Wegenverkeerswet vastgestelde regels en voor zover verkeerstekens krachtens deze wet zich daar niet toe lenen. Het opnemen van een gebiedsverbod in de APV vormt daarmee geen verkeersregel in de zin van de Wegenverkeerswet 1994 of het RVV 1990. Het verbod ziet namelijk niet op:

- toegang tot fietspaden of rijbanen,
- verkeersrechten of prioriteiten,
- snelheid, voorrang of verkeersgedrag.

Het verbod betreft een openbare-orde-gebaseerd verblijf- en gebruiksverbod in specifiek daarvoor aangewezen zones. Dergelijke gebiedsverboden zijn herhaaldelijk toegestaan in rechtspraak (bijv. skateboardverboden, bierfietsverboden, fietsverboden in voetgangersgebieden, lachgasverboden).

In zowel Amsterdam en Enschede is inmiddels besloten om het via de APV mogelijk te maken om een gebiedsverbod voor fatbikes in te stellen. In Amsterdam is er voor gekozen om de daadwerkelijke aanwijzing om welke gebieden het gaat aan de burgemeester te laten. In Enschede is in de APV zelf een gebied aangewezen waarvoor een verbod geldt om met fatbikes te rijden.

In beide steden is het pas recent tot invoering van de verboden gekomen. Er is dus nog geen jurisprudentie over aan welke voorwaarden een dergelijk verbod moet voldoen. Wij zijn ons er echter van bewust dat het invoeren van een gebiedsgericht fatbikeverbod in de APV juridisch gezien risico's met zich meebrengt. Toch zetten we deze stap, omdat de urgentie en ervaren overlast in bepaalde gebieden zo groot is en er vooralsnog geen alternatieve landelijke oplossing in beeld is. Wij zijn van mening dat het artikel van een gebiedsgericht fatbikeverbod via de APV juridisch juist is, omdat het doel is om de hinder en overlast in bepaalde gebieden te beperken.

Invulling gebiedsverbod fatbikes

Allereerst is het van belang dat er een sluitende definitie is van een fatbike. In Amsterdam is er voor gekozen om alle fietsen met trapondersteuning met een banddikte van meer dan 7 centimeter als fatbike te beschouwen. In Enschede is daar nog aan toegevoegd dat het om fietsen gaat met een wielmaat kleiner dan of gelijk aan 27 inch. Wij kiezen voor een zo eenvoudig mogelijke definitie en dat betekent dat we een fatbike definiëren als een fiets met trapondersteuning met een banddikte van meer dan 7 centimeter.

Vervolgens moet bepaald worden waar en op welke tijden gebiedsverboden moeten gaan gelden. Zoals gezegd moet er een verband zijn tussen het gebiedsverbod en door fatbikes veroorzaakte hinder en overlast. Voor de binnenstad zou dit bijvoorbeeld betekenen dat je een gebiedsverbod koppelt aan de gebieden waar voetgangers en fietsers samenkomen op het tijdstip dat de winkels open zijn.

Enschede en Amsterdam kiezen hierin een verschillende aanpak. In Enschede is ervoor gekozen in de APV concreet de voetgangerszone in de binnenstad aan te wijzen voor een gebiedsverbod voor fatbikes, met daarnaast de bevoegdheid voor het college van burgemeester en wethouders om andere gebieden aan te wijzen. In Amsterdam wordt in de APV een algemene bevoegdheid voor de burgemeester opgenomen om gebieden aan te wijzen die gesloten zijn voor fatbikes. Voordeel van de Amsterdamse methode is dat per gebied apart gemotiveerd kan worden waarom een geslotenverklaring noodzakelijk is. Nadeel is dat er weer een apart besluit noodzakelijk is, wat weer voor vertraging in de uitvoering kan zorgen.

Alles overziend kiezen we voor de Enschedese methode, waarbij in de APV gebiedsverboden worden ingesteld voor de binnenstad en de Driesprong in Rosmalen. Daarnaast wordt aan de burgemeester de bevoegdheid gegeven om op andere plaatsen gebiedsverboden in te stellen. Zowel in de binnenstad als op de Driesprong in Rosmalen is de overlast en hinder momenteel onacceptabel groot en is wat ons betreft evident een gebiedsverbod noodzakelijk. Het gebiedsverbod wordt gekoppeld aan de openingstijden van de winkels in beide gebieden. In beide gebieden wonen ook mensen en zijn bedrijven gevestigd. Het is niet uit te sluiten dat deze op dit moment al gebruiken maken van een fatbike. We kiezen er daarom voor om de burgemeester de bevoegdheid te geven om ontheffingen op het gebiedsverbod te verlenen. Het is aan de burgemeester om invulling te geven aan de voorwaarden waaronder deze ontheffingen kunnen worden verleend.

Ook ten aanzien van de reikwijdte van het verbod verschillen Enschede en Amsterdam. In Enschede is het verboden om een gesloten verklaard gebied met de fatbike in te rijden. In Amsterdam mag je de fatbike ook niet aan de hand meenemen in een gesloten verklaard gebied en moet je buiten het gebied parkeren. Om de handhaving niet onnodig ingewikkeld te maken sluiten we aan bij de bepalingen in Amsterdam. Een fatbikeverbod betekent dus dat je het betreffende gebied niet met een fatbike binnen mag, niet fietsend, maar ook niet lopend.

Communicatie en participatie

Het voornemen om een gebiedsverbod voor fatbikes in de binnenstad en op de Driesprong in Rosmalen in te voeren is voorgelegd aan:

- Den Bosch Partners/Binnenstadsmanagement
- Hartje Den Bosch
- Wijkraad Binnenstad/Bewonersvereniging Leefbare Binnenstad 's-Hertogenbosch
- Centrum Management Rosmalen
- Wijkraad Rosmalen Centrum

Hieruit kwam het volgende naar voren: **PM**

Aan het college zal worden verzocht om bij het invoeren van het verbod een communicatiecampagne gericht op fatbikers te voeren. Onderdeel hiervan is informatie aan fatbikers te geven welke alternatieve routes zij kunnen gebruiken. Ook centrumbewoners en bedrijven in het centrum moeten geïnformeerd worden over het fatbikeverbod en de mogelijkheid om ontheffing te krijgen.

Handhaving

Zowel boa's als politie zijn bevoegd om te handhaven op de APV. Voor de praktische inzet omtrent handhaving wordt de burgemeester gevraagd nader overleg te voeren met de politie en stadstoezicht en hierover aan de raad te rapporteren.

Financiën

Handhaving van het verbod kan plaatsvinden binnen de reguliere toezichttaken van stadstoezicht. Ook omdat de verboden aansluiten op de reguliere openingstijden van de winkels.

[Ondertekening door indieners]

Besluit van de raad

Registratienummer

Raadsvergadering

Onderwerp **Initiatiefvoorstel gebiedsverbod fatbikes**

De gemeenteraad van 's-Hertogenbosch, gezien het voorstel van [*namen initiatiefnemers*], gelet op het advies van het college van burgemeester en wethouders

Besluit:

I. De Algemene plaatselijke verordening 's-Hertogenbosch 2016 als volgt te wijzigen:

A. Aan artikel 1.1 (begripsbepalingen) wordt een lid 21 toegevoegd dat als volgt luidt:

21. Fatbike: een tweewielige fiets met trapondersteuning met banden breder dan 7 centimeter.

B. Na artikel 2:20 wordt een nieuw artikel 2:20a ingevoegd, dat als volgt luidt:

Artikel 2.20a Tijd- en plaatsgebonden rijverbod fatbikes

1. Het is verboden om met een fatbike te rijden of deze aan de hand mee te voeren binnen het gebied dat onder het Selectief Toegangssysteem Binnenstad valt, zoals aangeduid in de bijlage 1 of het gebied dat onder het Selectief Toegangssysteem centrum Rosmalen valt zoals aangeduid in bijlage 2, op maandag, dinsdag, woensdag, vrijdag en zaterdag van 10:00 tot 18:00 uur, op donderdag van 10:00 tot 21.00 uur en op zondag van 12:00 tot 17:00 uur.
 2. Het is tevens verboden om met een fatbike te rijden of deze aan de hand mee te voeren binnen andere gebieden en op de tijden die door de burgemeester zijn aangewezen.
 3. De burgemeester kan ontheffing verlenen van het verbod, zoals bedoeld in het eerste en tweede lid van dit artikel.
- II. Dat de gewijzigde verordening in werking treedt op de achtste dag na die waarop zij bekend is gemaakt;
- III. Het college te verzoeken om bij de invoering van het verbod een communicatiecampagne te voeren gericht op fatbike eigenaren;
- IV. De burgemeester te verzoeken om de wijze van handhaving in overleg met de politie nader in te vullen en hierover te rapporteren aan de gemeenteraad.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de gemeenteraad van 's-Hertogenbosch van ... 2026.

De gemeenteraad van 's-Hertogenbosch,

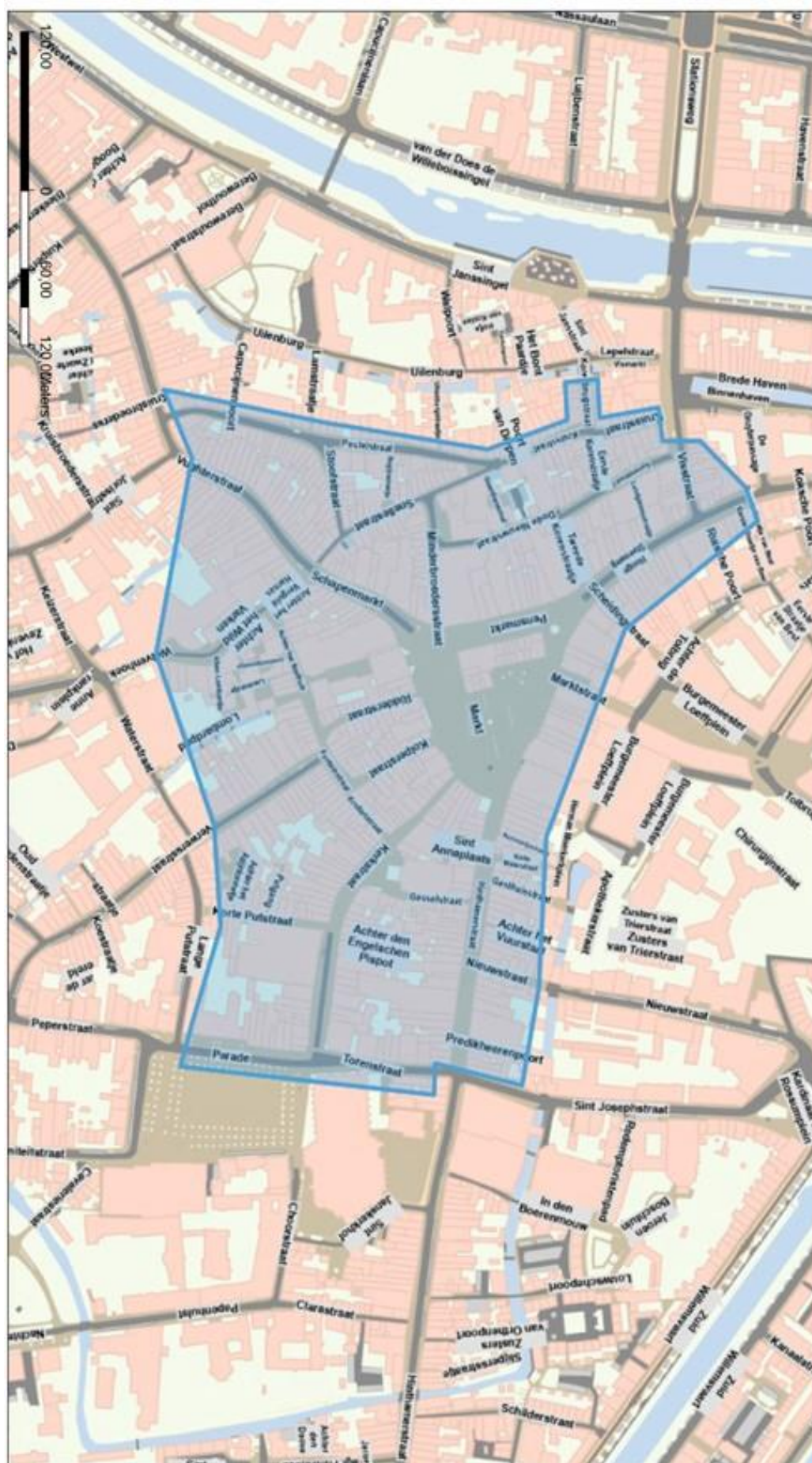
De griffier,

drs. W.G. Amesz

De voorzitter,

drs. J.M.L.N. Mikkers

Bijlage 1 Gebied selectieve toegang binnenstad

Bijlage 2 Gebied selectieve toegang centrum Rosmalen

